

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلي وزارت

رسمي جريده

قانون انرژي هستوي

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

در مورد توشیح فیصله هیئت مختلط مجلسین شورای ملی پیرامون قانون انرژی هستوی

شماره: (۱۴۳)

تاریخ: ۱۳۹۵/۸/۲۵

ماده اول:

به تأسی از حکم جزء (۱۶) ماده (۶۴) و فقره (۲) ماده (۱۰۰) قانون اساسی افغانستان فیصله شماره (۲۲۸) مؤرخ ۱۳۹۵/۷/۱۹ هیئت مختلط مجلسین شورای ملی را در مورد قانون انرژی هستوی طی (۱۱) فصل و (۵۷) ماده، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ، همراه با فیصله هیئت مختلط مجلسین شورای ملی و متن قانون متذکره در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

فیصله

فرمان تقنینی شماره (۶۹) مؤرخ ۱۳۹۵/۶/۸ رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد قانون
انرژی هستوی

شماره: (۲۲۸)

تاریخ: ۱۳۹۵/۷/۱۹

به تأسی از حکم ماده صدم قانون اساسی افغانستان، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به ترکیب پنج نفر از اعضای هر
جریه فرمان تقنینی شماره (۶۹) مؤرخ ۱۳۹۵/۶/۸ رئیس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان در مورد قانون انرژی
هستوی را با یک سلسله تعدیلات در (۱۱) فصل و (۵۷) ماده در جلسه روز دوشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۷/۱۹ فیصله نمود.

رئیس هیئت مختلط

نجیبه حسینی

معاون هیئت مختلط

عبداللہ رامین

فهرست مندرجات

قانون انرژی هستوی

فصل اول

احکام عمومی

<u>ماده</u>	<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
ماده اول:	مبنی.....	۱
ماده دوم:	اهداف.....	۱
ماده سوم:	ساحه تطبیق.....	۱
ماده چهارم:	موارد استفاده.....	۲
ماده پنجم:	اداره تطبیق کننده.....	۲
ماده ششم:	اصطلاحات.....	۲
ماده هفتم:	وظایف و صلاحیت های اداره.....	۶
ماده هشتم:	ایجاد کمیسیون.....	۶

فصل دوم

جواز نامه

ماده نهم:	صدور جواز نامه.....	۷
ماده دهم:	موارد صدور جواز نامه و اجازه نامه.....	۸
ماده یازدهم:	موانع کار.....	۹
ماده دوازدهم:	حالات لغو جواز نامه و اجازه نامه.....	۹
ماده سیزدهم:	انصراف از فعالیت هستوی.....	۱۰

- ماده چهاردهم:توظیف مفتشین..... ۱۰
- ماده پانزدهم:تنفیذ تدابیر..... ۱۱

فصل سوم

محافظت از تشعشع

- ماده شانزدهم:اصول بنیادی..... ۱۱
- ماده هفدهم:کنترول و مراقبت منابع و عملکرد ها..... ۱۲
- ماده هجدهم:عدم کنترول و مراقبت منابع و عملکرد ها..... ۱۲
- ماده نوزدهم:مکلفیت دارندگان جواز نامه و اجازه نامه در محافظت شعاع..... ۱۲

فصل چهارم

کنترول منابع و موارد رادیو اکتیف

- ماده بیستم:مکلفیت اداره..... ۱۳
- ماده بیست و یکم:ثبت منابع تشعشع..... ۱۳
- ماده بیست و دوم:صادرات و واردات..... ۱۳
- ماده بیست و سوم:کنترول منابع بی سرپرست..... ۱۴
- ماده بیست و چهارم:کنترول ریکتورهای تحقیقاتی و صنعتی..... ۱۴

فصل پنجم

انحلال تأسیسات هستوی

- ماده بیست و پنجم:موارد انحلال تأسیسات..... ۱۵
- ماده بیست و ششم:طرح انحلال..... ۱۵
- ماده بیست و هفتم:مکلفیت دارنده جواز نامه در مرحله انحلال..... ۱۶

ماده بیست و هشتم:	منابع مالی پروسه انحلال..... ۱۶
ماده بیست و نهم:	ممنوعیت فعالیت در جوار مرکز هستوی..... ۱۷
ماده سی ام:	جواز نامه فعالیت های تحقیقاتی و صنعتی..... ۱۷

فصل ششم

حالات اضطراری

ماده سی و یکم:	پلان حالات اضطراری..... ۱۸
ماده سی و دوم:	پلان ملی حالات اضطراری..... ۱۸
ماده سی و سوم:	حالات اضطراری بیرون مرزی..... ۱۸

فصل هفتم

استخراج و پروسس مواد معدنی حاوی رادیو اکتیف

ماده سی و چهارم:	تنظیم فعالیت استخراج و پروسس..... ۱۹
ماده سی و پنجم:	فعالیت های استخراج معدن..... ۱۹
ماده سی و ششم:	مکلفیت های دارنده اجازه نامه استخراج معدن..... ۲۰
ماده سی و هفتم:	مصنوعیت مواد رادیو اکتیف..... ۲۱
ماده سی و هشتم:	مکلفیت دارنده جواز نامه تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف..... ۲۱
ماده سی و نهم:	داشتن جواز نامه کار در مرکز اداره مواد فاضله..... ۲۲
ماده چهلم:	داشتن پلان دفع مواد فاضله..... ۲۲
ماده چهل و یکم:	منع توريد مواد فاضله رادیو اکتیف..... ۲۲
ماده چهل و دوم:	تنظیم صدور مواد فاضله رادیو اکتیف..... ۲۲

فصل هشتم

تدابیر محافظتی

ماده چهل و سوم:	همکاری در تطبیق تدابیر..... ۲۳
ماده چهل و چهارم:	ایجاد سیستم ها..... ۲۳
ماده چهل و پنجم:	اجازه نامه صادرات مواد، تجهیزات و تکنالوژی هستوی..... ۲۴
ماده چهل و ششم:	اجازه نامه واردات مواد، تجهیزات و تکنالوژی هستوی..... ۲۴

فصل نهم

امنیت هستوی، محافظت فیزیکی و انتقالات ممنوعه

ماده چهل و هفتم:	ممنوعیت استفاده..... ۲۵
ماده چهل و هشتم:	شرایط محافظت فیزیکی..... ۲۵
ماده چهل و نهم:	اطلاع از سرقت مواد هستوی..... ۲۶

فصل دهم

تخلفات و مؤیدات

ماده پنجاهم:	مسئولیت دارنده جواز نامه..... ۲۶
ماده پنجاه و یکم:	مدت مرور زمان جبران خساره..... ۲۶
ماده پنجاه و دوم:	درخواست جبران خساره..... ۲۷
ماده پنجاه و سوم:	حالات رفع مسئولیت..... ۲۷
ماده پنجاه و چهارم:	تخلفات..... ۲۸
ماده پنجاه و پنجم:	مجازات..... ۲۹

فصل یازدهم

احکام نهایی

پیشنهادهای مقرر شده و وضع طرز العمل ها..... ۲۹

ماده پنجاه و ششم:

انفاد..... ۳۰

ماده پنجاه و هفتم:

ACKU

قانون انرژی هستوی

فصل اول

احکام عمومی

مبنی

ماده اول:

این قانون در روشنی احکام مواد پانزدهم و پنجاه و دوم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

این قانون به منظور تحقق اهداف ذیل وضع گردیده است:

- ۱- استفاده مفید از انرژی هستوی در عرصه های طبابت، زراعت، صنعت، معادن و سایر مقاصد صلح آمیز.
- ۲- تأمین مسئولیت و امنیت مواد رادیو اکتیف و منابع آن.
- ۳- مسئولیت محیط زیست در برابر تشعشعات رادیو اکتیف و جلوگیری از اثرات مضر آن.
- ۴- جلوگیری از استعمال و انتشار مواد رادیو اکتیف، و سایر موادی که به تنهایی یا طور مرکب صحت موجودات حیه را متضرر سازد.
- ۵- کنترل و مراقبت از فعالیت های هستوی و مواد فاضله رادیو اکتیف.
- ۶- کنترل و نظارت از انتقالات مواد ممنوعه هستوی و رادیو اکتیف.

ساحه تطبیق

ماده سوم:

این قانون در مورد تولید، تصرف، واردات، صادرات، حمل و نقل، کنترل، مراقبت، اداره و استفاده صلح آمیز از انرژی هستوی یا هر نوع فعالیت مرتبط به آنها که توسط اداره انرژی هستوی مشخص می گردد، قابل تطبیق می باشد.

موارد استفاده

ماده چهارم:

انرژی هستوی و تشعشع آیونایز کننده جهت بر آورده شدن مقاصد صلح آمیز مورد استفاده قرار می گیرد.

حصول مواد منفجره هستوی، دستگاه های پخش کننده مواد هستوی یا انکشاف آن یا هر نوع فعالیت غیر صلح آمیز مرتبط به آنها و یا همکاری در این موارد با دیگران ممنوع می باشد.

اداره تطبیق کننده

ماده پنجم:

(۱) اداره انرژی هستوی مسئول تطبیق احکام این قانون در سطح کشور می باشد.

(۲) اداره انرژی هستوی منبع در این قانون بنام اداره یاد می گردد.

اصطلاحات

ماده ششم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- مواد رادیو اکتیف: موادی است که شعاع الفا، بیتا، گاما، و نیوترونها از آن بطور خود بخودی پخش می شود.
- ۲- فعالیت هستوی: شامل تولید، تهیه، پروسس، خرید، فروش، تصرف، توزیع، استعمال؛ واردات و صادرات منابع تشعشع، تأسیس و بکار انداختن ریکتور های هستوی برای مقاصد صنعتی، تحقیقی، زراعتی، طبابت، انرژی برق، حمل و نقل مواد رادیو اکتیف، انحلال مراکز فعالیت و اداره مواد فاضله رادیو اکتیف، می باشد.
- ۳- جواز نامه: سند رسمی کتبی است که به منظور اجرای فعالیت هستوی از طرف اداره مطابق احکام این قانون اعطاء می گردد.

۴- اجازه نامه، سند رسمی کتبی است که به منظور اجرای یک فعالیت هستوی مشخص از طرف اداره مطابق احکام این قانون اعطاء می گردد.

۵- تأسیسات هستوی:

شامل:

- هر نوع ریکتور که منحنی منبع انرژی یا به مقصد دیگر مورد استفاده قرار می گیرد، ریکتور که منحنی منبع انرژی برای تجهیز یک وسیله بحری ترانسپورتهی مورد استفاده قرار می گیرد از این تعریف مستثنی می باشد.

- فابریکه های که از مواد سوخت هستوی برای تولید مواد هستوی یا پروسس آن یا جهت پروسس مجدد مواد سوخت رادیو اکتیف معروض به تشعشع مورد استفاده قرار می گیرد.

- مراکزیکه در آن مواد هستوی نگهداری می شود.

۶- صدمه هستوی:

آسیب جانی یا جسمی و یا وارد شدن خساره به ملکیت ها بوده که بالاثر فعالیت هستوی یا سایر فعالیت های مرتبط به آن بوجود می آید.

۷- حادثه هستوی: واقعه یا سلسله از وقعات است که منشأ مشابه داشته و سبب صدمه هستوی می گردد.

۸- تشعشع آیونایز کننده: اشعه است که قابلیت تولید جفت چارج ها را در مواد عضوی دارا باشد.

۹- منبع تشعشع: مؤلّد اشعه رادیو اکتیف یا سایر مواد رادیو اکتیف است که از دوران محروقات هستوی مربوط به ریکتور های تحقیقاتی و صنعتی هستوی خارج می گردد.

۱۰- مواد فاضله رادیو اکتیف شامل:

- تمام موادی است که در نتیجه تعاملات مواد رادیو اکتیف باقیمانده و استفاده بیشتر از آن در آینده مد نظر نباشد.

- موادی است که دارای مواد رادیو اکتیف یا با آن مواد آلوده بوده و نیز دارای اکتیفیتی یا غلظت اکتیفیتی بیشتر می باشد، که حسب احوال ایجاب کنترول و مراقبت را می نماید:

۱۱- مواد هستوی: موادی است که طبق احکام این قانون از طرف اداره قابل کنترول و مراقبت تشخیص گردد.

۱۲- صادرات: انتقال فیزیکی مواد هستوی یا تجهیزات مربوطه، معلومات و تکنالوژی و یا سایر مواد رادیو اکتیف به شمول منابع آن است که از کشور به خارج صادر می گردد.

۱۳- واردات: انتقال فیزیکی مواد هستوی یا تجهیزات مربوطه، معلومات و تکنالوژی و یا سایر مواد رادیو اکتیف به شمول منابع آن است که از خارج به داخل کشور وارد می گردد.

۱۴- دستگاه: شامل، تأسیسات پخش کننده شعاع، مراکز استخراج معادن و پروسس مواد خام رادیو اکتیف، مراکز اداره مواد فاضله رادیو اکتیف و سایر دستگاه های است که در آن مواد رادیو اکتیف، تولید، پروسس، استفاده، مراقبت، ذخیره و یا دفع می شود، و به اندازه قابل ملاحظه ایجاب محافظت را نماید.

۱۵- مرکز هستوی: محلی است که در آن فعالیت ها و عملکرد با استفاده از مواد هستوی اجراء گردیده و شامل مرکز تولید انرژی هستوی، ریکتور تحقیقاتی، مرکز غنی سازی نهایی مواد هستوی، مرکز نگهداشت مواد هستوی به مصرف رسیده، دستگاه غنی سازی، مرکز پروسس مجدد و یا سایر محلاتی که توسط اداره مشخص می گردد.

۱۶- اسرار هستوی: به تمام آن دسته مواد، تخنیکها، معلومات کتبی، شفاهی و الکترونیکی و یا هم تکنالوژی هستوی اطلاق می گردد که بطور مستقیم و یا غیر مستقیم از آن در تولید، تهیه، پروسس، خرید، فروش، تصرف، توزیع و استعمال اسلحه هستوی استفاده می گردد.

۱۷- حالت اضطرار: حالت است که خطرات ناشی از تعامل زنجیری هستوی یا انحلال محصولات تعامل زنجیری و یا معروض به تشعشع در آن متصور باشد.

۱۸- منبع بی سرپرست: منبع رادیو اکتیف است که تحت کنترول و مراقبت نبوده و بدون مجوز مناسب متروک، سرقت، یا از محل اصلی بیجا و یا منتقل شده باشد.

۱۹- رفع مسئولیت: خارج ساختن مواد یا تجهیزات رادیو اکتیف در حدود عملکرد مجاز است که ایجاب کنترول و مراقبت را نمی نماید.

۲۰- تخلیه: پراگنده ساختن فاضل آب و گازیکه آلوده به مواد رادیو اکتیف به حد مجاز بوده و خطری را به محیط زیست وارد نمی نماید.

۲۱- دفع: جابجا سازی مواد سوخت مصرف شده یا مواد فاضله رادیو اکتیف در یک مرکز مناسب است بدون مقصد استفاده مجدد آن.

۲۲- معافیت: مواد رادیو اکتیف طبیعی است که ایجاب کنترول را نمی نماید.

۲۳- مداخله: عملی است که به منظور کاهش یا دفع معروضیت یا احتمال معروضیت در منابع صورت گرفته، از جمله عملکرد های کنترول شده نبوده و در نتیجه یک حادثه غیر مترقبه به وجود می آید.

۲۴- متصدی: شخص حقیقی یا حکمی دارنده جواز فعالیت هستوی می باشد.

۲۵- منبع رادیو اکتیف: قشر نازکی (کیسول پوشیده) است که مواد رادیو اکتیف در آن به شکل دایمی بسته بندی گردیده و قابل کنترل و مراقبت می باشد.

۲۶- زباله رادیو اکتیف: مواد رادیو اکتیف استعمال شده است که استفاده مجدد آن شامل پلان نمی باشد.

۲۷- مسئولیت: حفاظت محیط زیست است در مقابل خطرات تشعشع و مسئولیت مراکز و فعالیت های که موجب ازدیاد خطرات تشعشع می گردد.

۲۸- امنیت: تدابیر است که به منظور جلوگیری از سرقت، سبوتاژ، دسترسی غیر مجاز، حمل و نقل غیر قانونی یا اعمال سوء دیگری در مورد مواد هستوی یا سایر مواد رادیو اکتیف، تجهیزات و تسهیلات مربوطه اتخاذ می گردد.

۲۹- عملکرد: فعالیت بشری است که منابع اضافی معروضیت یا سایر طرق معروضیت را نشان می دهد.

۳۰- شخص عبارت از:

۱- شخص حقیقی داخلی: شخصی است که دارای تابعیت افغانستان باشد.

۲- شخص حکمی داخلی: شخصی است که به شکل مؤسسه، شرکت، مالکیت انحصاری، شرکت محدود المسئولیت، مشارکت مؤقت، سرمایه گذاری مؤقت، شرکت های سهامی خاص یا عام و اتحادیه یا هر نوع مؤسسه دیگر انتفاعی که مطابق احکام قانون تأسیس گردیده باشد.

۳- شخص حقیقی خارجی: شخصی است که تابعیت غیر از تابعیت افغانستان را داشته باشد.

۴- شخص حکمی خارجی: شخصی است که شخصیت حقوقی وی طبق احکام قوانین نافذه خارجی مشخص و جواز فعالیت را کسب نموده باشد.

۳۱- محیط زیست: شامل منابع طبیعی، تعاملات بین اجزای منابع طبیعی یا بین اجزای مذکور و انسانها و حیوانات، خواص فیزیکی، فرهنگی، تزئینی یا شرایطی است که صحت و سلامت آنها را تحت تاثیر قرار می دهد.

۳۲- خطر مواد رادیولوژیکی:

خطری است که عوارض آن در انسانها به شکل سوختگی، استفراغ، بی اشتهایی، ریزش موی و اسهال فوراً ظاهر شده یا بعد از مدت طولانی به انواع سرطانها و سوء شکل در نسل های آینده آشکار می گردد. و در صورت استعمال بیش از حد معین آن، بالای حیوانات و نباتات نیز تاثیرات منفی بجا می گذارد.

وظایف و صلاحیت های اداره

ماده هفتم:

اداره دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- تعیین معیارها به منظور مسئولیت محیط زیست در مقابل تاثیرات احتمالی تشعشع ایونایز کننده.
- ۲- صدور، تمدید، تعدیل، تعلیق و لغو جواز نامه ها و اجازه نامه ها.
- ۳- کنترل، مراقبت و ارزیابی مراکز، فعلیت ها و عملکرد های دارندگان جواز نامه و اجازه نامه ها مطابق احکام این قانون.
- ۴- اتخاذ تصمیم در مورد تخلفات از احکام این قانون.
- ۵- همکاری با آژانس بین المللی انرژی اتمی در عرصه های مربوط.
- ۶- اتخاذ تدابیر لازم نظارتی غرض امنیت مواد هستوی و سایر مواد رادیو اکتیف، تجهیزات و تأسیسات مربوطه.
- ۷- تبادل معلومات و همکاری با مقامات نظارتی سایر کشور ها و سازمان های بین المللی مربوط.
- ۸- پیشنهاد طرح مقررره ها و وضع طرز العمل ها و رهنمود های لازم.
- ۹- اجرای سایر وظایف طبق طرز العمل های مربوطه.

ایجاد کمیسیون

ماده هشتم:

(۱) به منظور تنظیم بهتر امور مربوط به فعالیت هستوی کمیسیون عالی انرژی هستوی تحت ریاست رئیس جمهوری اسلامی افغانستان به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

- ۱- وزیر امور خارجه بحیث عضو.
- ۲- وزیر امور داخله بحیث عضو.
- ۳- وزیر دفاع ملی بحیث عضو.
- ۴- وزیر عدلیه بحیث عضو.
- ۵- وزیر صحت عامه بحیث عضو.

- ۶- وزیر انرژی و آب بحیث عضو.
- ۷- وزیر زراعت، آبیاری و مالداري بحیث عضو.
- ۸- وزیر تحصیلات عالی بحیث عضو.
- ۹- وزیر معادن و پترولیم بحیث عضو.
- ۱۰- رئیس عمومی امنیت ملی بحیث عضو.
- ۱۱- رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست بحیث عضو.
- ۱۲- یک تن استادان پوهنځی ساینس پوهنتون کابل بحیث عضو.
- ۱۳- یک تن استادان الیکترو تخنیک پولی تخنیک کابل بحیث عضو.
- ۱۴- رئیس اداره انرژی هستوی بحیث عضو و منشی.
- (۲) طرز فعالیت کمیسیون عالی انرژی هستوی با رعایت احکام این قانون در مقررۀ جداگانه تنظیم می گردد.

فصل دوم

جواز نامه

صدور جواز نامه

ماده نهم:

- (۱) هیچ شخص نمی تواند بدون داشتن جواز نامه و اجازه نامه مندرج این قانون فعالیت هستوی را انجام دهد.
- (۲) جواز نامه فعالیت هستوی به مقاصد صلح آمیز به اساس درخواست اشخاص حقیقی یا حکمی مطابق احکام این قانون از طرف اداره صادر می گردد.
- (۳) اداره می تواند درخواست مندرج فقره (۲) این ماده را مورد غور و ارزیابی قرارداده، در مورد قبولی یا رد آن تصمیم اتخاذ نماید.
- (۴) هرگاه درخواست مندرج فقره (۲) این ماده رد گردد، اداره مکلف است دلایل آن را طور همه جانبه مورد غور و ارزیابی قرارداده، حد اکثر در خلال مدت سه ماه به درخواست دهنده اطلاع دهد.
- (۵) اشخاصی که درخواست ایشان رد می گردد، می توانند درخواست جدید را با دلایل مقنع به اداره ارایه نمایند.

(۶) شخص خارجی که مطابق احکام این قانون فعالیت هستوی را انجام می دهد مکلف است مواد باقیمانده رادیو اکتیف و مواد فاضله آن را بعد از ختم فعالیت به خارج از کشور انتقال نماید در غیر آن ممنوع الخروج و مورد تعقیب عدلی قرار می گیرد.

موارد صدور جواز نامه و اجازه نامه

ماده دهم:

(۱) اداره می تواند بعد از تحقق موارد ذیل جواز نامه و اجازه نامه را صادر نماید:

- ۱- حصول اطمینان از تأمین منافع عامه و توانایی خنثی نمودن اضرار تشعشع ناشی از فعالیت هستوی.
 - ۲- حصول اطمینان از تأمین حفاظت محیط زیست ناشی از تشعشعات آیونایز کننده.
 - ۳- حصول اطمینان از اینکه فعالیت هستوی تنها برای مقاصد صلح آمیز مطابق معاهدات و میثاقهای بین المللی که جمهوری اسلامی افغانستان به آن الحاق نموده است انجام یابد.
 - ۴- ارایه سند کتبی مبنی بر داشتن فهم کافی از قواعد اساسی محافظت از تشعشع.
 - ۵- تعهد کتبی مبنی بر اتخاذ تدابیر لازم جهت محافظت و مصئونیت کارکنان و مردم در حال و آینده.
 - ۶- تعهد کتبی مبنی بر اتخاذ تدابیر لازمی تخنیکی، مالی و تشکیلاتی جهت تأمین مصئونیت مناسب بشمول طرح و تطبیق تدابیر دفاعی در مقابل خطرات رادیولوژیکی.
 - ۷- داشتن پلان منظم و مناسب به منظور جلوگیری از خطرات احتمالی در حالات اضطرار.
 - ۸- رعایت حدود دوز (انرژی فی واحد کتله) تعیین شده اداره و نظارت از معروضیت کارکنان به تشعشع آیونایز کننده مطابق ستندرد های بین المللی.
 - ۹- داشتن امکانات مالی مناسب جهت دفع مواد فاضله، تصفیه و آسیب احتمالی رادیولوژیکی و انحلال.
 - ۱۰- تعهد کتبی مبنی بر فراهم نمودن زمینه دسترسی مفتشین اداره به مراکز هستوی مورد نظر.
 - ۱۱- تعهد کتبی مبنی بر فراهم نمودن معلومات مورد نیاز اداره.
- (۲) هرگاه شخص نتواند، سند مندرج جزء (۴) فقره (۱) این ماده را ارایه کند مکلف است، برنامه آموزشی حفاظت از شعاع را در اداره سپری و سند کتبی اخذ نماید.

(۳) دارنده جواز نامه فعالیت هستوی مکلف است، به منظور اجرای فعالیت مشخص هستوی اجازه نامه جداگانه را از اداره اخذ نماید.

(۴) جواز نامه و اجازه نامه مندرج این قانون به شخص دیگر انتقال شده نمی تواند.

موانع کار

ماده یازدهم:

اشخاص ذیل نمی توانند با تشعشع ایونایز کننده کار نمایند:

- ۱- شخصی که سند هجده سالگی را تکمیل ننموده باشد.
- ۲- شخصی که در جریان معاینات صحی معروض به خطر تشعشع، تشخیص شود.

حالات لغو جواز نامه و اجازه نامه

ماده دوازدهم:

جواز نامه و اجازه نامه مندرج ماده نهم این قانون در حالات ذیل لغو می گردد:

- ۱- در صورت عدم تطبیق احکام این قانون.
- ۲- در صورت فوت دارنده جواز نامه و اجازه نامه یا انحلال شخصیت حکمی.
- ۳- در صورت بروز اثرات سوء بیشتر از حد مجاز به محیط زیست.

انصراف از فعالیت هستوی

ماده سیزدهم:

- (۱) دارنده جواز نامه می تواند، درخواست مبنی بر انصراف از فعالیت هستوی را به اداره ارایه نماید.
- (۲) اداره می تواند درخواست مندرج فقره (۱) این ماده را مورد غور و ارزیابی قرارداد، در مورد قبولی یا رد آن تصمیم مقتضی اتخاذ نماید.

توظیف مفتشین

ماده چهاردهم:

- (۱) اداره به منظور تطبیق احکام این قانون، مقررات، طرز العمل ها و رهنمود های مربوط، مفتشین را از میان اشخاص مسلکی و دارای تخصص توظیف می نماید.
- (۲) مفتشین مندرج فقره (۱) این ماده دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشند:
- ۱- تفتیش محل مورد نظر و تأسیسات مربوط.
 - ۲- توقف هر نوع فعالیت مغایر احکام این قانون.
 - ۳- ضبط هر نوع اسناد و اشیای که دلالت بر تخطی نموده و مطابق احکام این قانون جرم پنداشته شود.
 - ۴- استجواب شفاهی یا کتبی از شخص مورد نظر.
 - ۵- مطالبه معلومات و همکاری های تخنیکی لازم از اشخاص به منظور اجرای بهتر وظایف محوله مندرج این قانون.
 - ۶- کسب معلومات در مورد محفوظ بودن منبع تشعشع و مسئولیت فعالیت های هستوی.
 - ۷- تفتیش هر واقعه یا حادثه شامل مواد هستوی یا منابع تشعشعی.
- (۳) مفتشین مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند حین تفتیش کارت مخصوص تفتیش را ارایه نمایند.

تنفیذ تدابیر

ماده پانزدهم:

(۱) هرگاه اداره تشخیص نماید که شرایط جواز نامه یا اجازه نامه از طرف دارندگان آن نقض گردیده است، می تواند حکم مبنی بر رعایت احکام این قانون را با در نظر داشت شرایط آتی صادر نماید:

۱- مکلف ساختن متخلف به رفع تخلفات در مدت معینه.

۲- تعلیق فوری جواز نامه یا اجازه نامه متخلف، مشروط بر اینکه این اقدام سبب جلوگیری یا کاهش خطر عاجل گردد.

(۲) هرگاه تدابیر مندرج فقره (۱) این ماده موثر واقع نگردد، اداره می تواند تصمیم ذیل را اتخاذ نماید:

۱- صدور هدایت مبنی بر اتخاذ تدابیر لازم به منظور رعایت شرایط مندرج جواز نامه یا اجازه نامه و جبران خساره وارده توسط دارنده آن.

۲- تعدیل شرایط مندرج جواز نامه یا اجازه نامه.

۳- لغو جواز نامه یا اجازه نامه.

۴- احاله قضیه غرض تعقیب عدلی به مراجع مربوط.

فصل سوم

محافظت از تشعشع

اصول بنیادی

ماده شانزدهم:

به منظور محافظت از تشعشع موارد ذیل اصول بنیادی شمرده شده و بالای تمام فعالیت های هستوی و عملکرد قابل تطبیق می باشد:

توجیه: فعالیت هستوی که مفاد آن از اضرارش برای امور اجتماعی، اقتصادی و صحتی بیشتر نبوده و زیان احتمالی را جبران نکند، مجاز نمی باشد.

بهرتر سازی: تأمین تدابیر محافظتی با نظر داشت فکتور های اجتماعی و اقتصادی مبنی بر نگهداری حد اقل دوز اشعه مورد استفاده اشخاص معروض به خطر یا معروضیت تحمیلی به خطر که بالاثیر فعالیت تشعشع به وجود می آید.

محدودیت اندازه: تضمین فعالیت هستوی به نحویکه دوز اشعه مورد استعمال از اندازه که اداره تعیین نموده، تجاوز نکند.

کنترول و مراقبت منابع و عملکرد ها

ماده هفدهم:

(۱) حدود دوز اشعه به منظور حفاظت اشخاص در جریان فعالیت های هستوی با در نظر داشت رهنمود های آژانس بین المللی انرژی اتمی در مقررۀ جداگانه تنظیم می گردد.

(۲) حفاظت اشخاص از اضرار ناشی از معروضیت تشعشع آیونایز کننده طبق مقررۀ جداگانه تنظیم می گردد.

عدم کنترول و مراقبت منابع و عملکرد ها

ماده هجدهم:

(۱) منابع و عملکرد ها در حالات ذیل ایجاب کنترول و مراقبت را نمی نماید:

۱- در صورتی که خطر تشعشع برای اشخاص از حد مجاز کم باشد که ایجاب کنترول و مراقبت را ننماید.

۲- در صورتی که تاثیر رادیولوژیکی جمعی از حد مجاز کم باشد که ایجاب کنترول و مراقبت را ننماید.

۳- در صورتی که فعالیت و عملکرد از طرف اداره مصئون پنداشته شود.

(۲) اداره اندازه مجاز مواد رادیو اکتیف یا مواد ناشی از آن را که در فعالیت هستوی مورد استفاده قرار گرفته و ایجاب کنترول و مراقبت را نکند، تعیین می نماید.

مکلفیت دارندگان جواز نامه و اجازه نامه در محافظت شعاع

ماده نوزدهم:

(۱) دارنده جواز نامه و اجازه نامه و مسئولین ذیربط که شعاع آیونایز کننده را استعمال می نمایند، مکلف اند محیط زیست را از صدمات رادیولوژیک مطابق ستندرد آژانس بین المللی انرژی هستوی، حفاظت نمایند.

(۲) دارنده جواز نامه و اجازه نامه و مسئولین ذیربط مکلف اند، در جریان فعالیت های مربوط محدودیت ها و دوز مجاز که توسط اداره تعیین گردیده رعایت نمایند.

(۳) اشخاص مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، از تخریب یا ضیاع منبع شعاع و یا هر حادثه یا واقعه که موجب تخریب یا ضیاع منبع شعاع می گردد در خلال مدت (۲۴) ساعت به اداره اطلاع دهند.

(۴) مسئول مرکز صحنی نمی تواند، مریض را به منظور تشخیص یا تداوی با شعاع مواجه سازد، مگر اینکه تصدیق طبیب مؤظف و رعایت محافظت و مصئونیت از شعاع در زمینه اخذ گردیده باشد.

فصل چهارم

کنترول منابع و مواد رادیو اکتیف

مکلفیت اداره

ماده بیستم:

(۱) اداره مکلف است به منظور کنترول و مراقبت مصئون منابع و مواد رادیو اکتیف و دستگاه های آن تدابیر موثر را طبق طرز العمل مربوط اتخاذ نماید.

(۲) طبقه بندی صدمه بالقوه منابع و مواد رادیو اکتیف بالای محیط زیست، طبق رهنمود های آژانس بین المللی اتمی توسط اداره صورت می گیرد.

ثبت منابع تشعشع

ماده بیست و یکم:

(۱) اداره، منابع تشعشع را بعد از صنف بندی لازم ثبت می نماید.

(۲) اداره به منظور محافظت، مسئولیت و امنیت منابع تشعشع ثبت شده تدابیر لازم را اتخاذ می نماید.

صادرات و واردات

ماده بیست و دوم:

صادرات و واردات و ترانزیت منابع تشعشع و مواد رادیو اکتیف با رعایت رهنمود های آژانس بین المللی انرژی اتمی در مقررۀ جداگانه، تنظیم می گردد.

کنترول منابع بی سرپرست

ماده بیست و سوم:

اداره به همکاری ادارات ذیربط به منظور بازیابی و کنترول منابع تشعشع بی سرپرست طبق طرز العمل جداگانه تدابیر لازم را اتخاذ می نماید.

کنترول ریکتور های تحقیقاتی و صنعتی

ماده بیست و چهارم:

(۱) اداره به منظور کنترول و مراقبت ریکتور های تحقیقاتی و صنعتی تدابیر ذیل را اتخاذ می نماید:

- ۱- تعیین معیار ها غرض طراحی، ساختمان، جابجا ساختن و طرز عملکرد، حفظ و مراقبت و انحلال آنها.
 - ۲- ارزیابی منابع مالی و بشری جهت حصول اطمینان از مسئولیت و امنیت.
 - ۳- تنظیم برنامه های تأمین کیفیت.
 - ۴- تنظیم برنامه های محافظت از شعاع.
 - ۵- تنظیم برنامه ها جهت آماده گی در حالات اضطراری.
 - ۶- تنظیم برنامه نگهداری تکنیکی جهت ابقای مسئولیت و امنیت ریکتور های تحقیقاتی و صنعتی در پروسه انحلال.
- (۲) اداره می تواند، علاوه بر اتخاذ تدابیر مندرج فقره (۱) این ماده سایر تدابیر را عندالضرورت طبق طرز العمل های جداگانه نیز اتخاذ نماید.

فصل پنجم

انحلال تأسیسات هستوی

موارد انحلال تأسیسات

ماده بیست و پنجم:

(۱) تأسیسات هستوی مطابق احکام این قانون منحل شده می تواند.

(۲) انحلال مصئون تأسیسات هستوی در مقررۀ جداگانه که شامل موارد ذیل باشد تنظیم می گردد:

۱- مصئونیت و حفاظت محیط زیست.

۲- تعیین حدود و شرایط غرض کنترول و مراقبت تأسیسات دارای مواد رادیو اکتیف.

۳- وضع معیار ها جهت رفع مسئولیت از مواد رادیو اکتیف در جریان انحلال و بعد از آن.

۴- ارایه معلومات در مورد سروی ابتدایی ساحه جهت مقایسه مواد رادیو اکتیف قبل از آغاز و اعمار مرکز هستوی با حالات بعد از انحلال از دارنده جواز نامه و اجازه نامه.

۵- حصول اطمینان از تکمیل و نگهداری تمام اسناد مربوط قبل از انحلال، در جریان و بعد از آن.

۶- حصول اطمینان از تطبیق شرایط کنترول و مراقبت ارزیابی بعد از انحلال.

۷- تعیین معیار های مشخص غرض ختم فعالیت هستوی.

طرح انحلال

ماده بیست و ششم:

(۱) دارنده جواز نامه و اجازه نامه ریکتور تحقیقاتی و صنعتی مکلف اند حین مرحله دیزاین تأسیسات مربوط، طرح انحلال آن را ترتیب و غرض منظوری به اداره ارایه نمایند.

(۲) شرایط و حالات انحلال مندرج فقرۀ (۱) این ماده در طرز العمل جداگانه که توسط اداره وضع می شود، تنظیم می گردد.

مکلفیت دارنده جواز نامه در مرحله انحلال

ماده بیست و هفتم:

دارنده جواز نامه در مرحله انحلال مکلف به انجام وظایف ذیل می باشد:

- ۱- تأمین مسئولیت و حفاظت محیط زیست و سایر فعالیت های مربوط یا فعالیت های که توسط قراردادی فرعی انجام می گردد.
- ۲- آماده گی لازم جهت بررسی تأثیرات محیطی و حفاظتی که برای توقف تطبیق پلان ضروری باشد.
- ۳- رعایت معیار های انحلال احتمالی حین دیزاین تأسیسات و رعایت سیستم های جدید در جریان فعالیت مرکز هستوی.
- ۴- حصول اطمینان از سروی اساسی ساحه قبل از ایجاد تأسیسات در محدوده زمانی معین.
- ۵- ارایه و توجیه روش های جدید و استفاده ناشده پروسه انحلال جهت منظوری به اداره.
- ۶- حصول اطمینان از متناسب بودن طرح انحلال با نوعیت و حالت مرکز هستوی و خطرات احتمالی در پروسه انحلال.
- ۷- حصول اطمینان از مصئون بودن مرکز هستوی در صورت تعویق پروسه انحلال.
- ۸- داشتن اداره تنظیم کننده پروسه انحلال و کارکنان مسلکی و با تجربه و حصول اطمینان از آمادگی لازم برای انحلال مصئون مرکز هستوی.
- ۹- داشتن پلان اضطراری جهت دفع خطرات احتمالی و ارایه آن به اداره.
- ۱۰- حصول اطمینان از فراهم شدن منابع مالی برای پروسه انحلال کلی.

منابع مالی پروسه انحلال

ماده بیست و هشتم:

- (۱) اندازه منابع مالی جهت انحلال مرکز به اساس تحقیقات مالی مرکز هستوی مشخص می گردد در صورت تزئید یا تنزیل مصارف تخمین شده، مقدار آن متناسباً نیز افزایش یا کاهش یافته و غرض منظوری به اداره ارایه می گردد.
- (۲) اداره و وزارت مالیه به منظور تطبیق بهتر احکام مندرج فقره (۱) این ماده طرز العمل جداگانه را وضع می نمایند.

ممنوعیت فعالیت در جواز مرکز هستوی

ماده بیست و نهم:

هیچ شخصی نمی تواند در جواز مرکز هستوی فعالیت های مشابه را انجام دهد، مگر اینکه جواز نامه آنرا از اداره کسب نموده باشد.

جواز نامه فعالیت های تحقیقاتی و صنعتی

ماده سی ام:

اداره جهت صدور جواز نامه و اجازه نامه فعالیت های تحقیقاتی و صنعتی در مورد مواد رادیو اکتیف طرزالعملی را که حاوی مطالب ذیل می باشد، وضع می نماید:

۱- طبقه بندی جواز نامه و اجازه نامه فعالیت.

۲- تشخیص آموزش های مسلکی غرض انجام فعالیت های تحقیقاتی و صنعتی و تعیین حدود مسئولیت های دارنده جواز نامه و اجازه نامه.

۳- تعیین معیار ها جهت صدور جواز نامه و اجازه نامه فعالیت تحقیقاتی و صنعتی مربوط.

۴- ارزیابی درخواست متقاضیان جواز نامه و اجازه نامه ها.

۵- طرز صدور و ثبت جواز نامه و اجازه نامه.

۶- شرایط، مدت اعتبار و تمدید جواز نامه و اجازه نامه های مربوط.

فصل ششم

حالات اضطراری

پلان حالات اضطراری

ماده سی و یکم:

متقاضی فعالیت هستوی مکلف است، پلان مناسب آمادگی دفع خطرات احتمالی در حالات اضطراری را تهیه و غرض تائید به اداره ارایه نماید.

شرایط حالات اضطراری و چگونگی ترتیب پلان آن در طرزالعمل های جداگانه تنظیم می گردد.

پلان ملی حالات اضطراری

ماده سی و دوم:

اداره مکلف است، به همکاری وزارت دفاع ملی و سایر ادارات ذیربط پلان ملی دفع خطرات احتمالی فعالیت های هستوی یا رادیولوژیکی را در حالات اضطراری ترتیب و غرض تصویب به کمیسیون عالی انرژی هستوی ارایه نماید.

حالات اضطراری بیرون مرزی

ماده سی و سوم:

اداره مکلف است، حین وقوع حالت اضطراری فعالیت های هستوی یا رادیولوژیکی، موضوع را بلا فاصله از طریق مراجع ذیربط با آژانس بین المللی انرژی اتمی و مراجع ذیربط کشوری که احتمال مصاب شدن آن به آلودگی رادیو اکتیف متصور باشد، اطلاع دهد.

فصل هفتم

استخراج و پروسس مواد معدنی حاوی رادیو اکتیف

تنظیم فعالیت استخراج و پروسس

ماده سی و چهارم:

اداره مکلف است، مطابق احکام قانون معادن به همکاری وزارت معادن و پترولیوم به منظور تنظیم فعالیت های استخراج و پروسس موادی که احتمال معروضیت خطر صحتی و ایمنی و یا پخش تشعشع ایونایز کننده را داشته، طرز العمل های را که شامل موارد ذیل باشد وضع نماید:

- ۱- فعالیت اکتشافی که احتمال معروضیت به تشعشع در آن متصور باشد.
- ۲- طرز و مقدار نمونه گیری یورانیوم یا توریم از معدن و آزمایش آن، مگر اینکه کمتر از حد مجاز باشد.
- ۳- طرز فعالیت های کندن کاری در ساحه، به منظور ارزیابی یا تعیین حدود مواد معدنی.
- ۴- طرز بازدید، اعمار یا انجام فعالیت در یک معدن یا یک مرکز پروسس مواد رادیو اکتیف.
- ۵- طرز انتقال محصولات معدن یا کارخانه مربوط.
- ۶- طرز اختتام فعالیت معدن یا انحلال مرکز پروسس مواد رادیو اکتیف.
- ۷- طرز کنترل و مراقبت مواد فاضله رادیو اکتیف.

فعالیت های استخراج معدن

ماده سی و پنجم:

درخواست اجازه نامه فعالیت های استخراج معدن و پروسس مواد معدنی، دارای یورانیوم و توریم حاوی معلومات ذیل می باشد:

- ۱- داشتن جواز اکتشافی و بهره برداری مواد منرالی مطابق احکام قانون معادن.
- ۲- ارایه مشخصات ساحه بشمول زمین شناسی و معدن شناسی کوردینات های کادستری و علامه گذاری حدود آن مطابق احکام قانون معادن و مقررہ مربوط.
- ۳- داشتن پلان های ساختمانی.

- ۴- ارائه معلومات در مورد پلان مقدماتی استخراج معدن و مرکز پروسس مواد رادیو اکتیف.
- ۵- فعالیت های کاری پیشنهادی، تکنیک های استخراجی و انواع تجهیزات مورد استفاده.
- ۶- مقدار یورانیم و یا توریم که با مواد استخراج می گردد.
- ۷- شرایط انتقال مواد معدن.
- ۸- پیشبینی اندازه خطرات معروضیت صحتی برای کارکنان.
- ۹- داشتن پلان جلوگیری از حوادث.
- ۱۰- داشتن تدابیر محافظتی از تشعشعات.
- ۱۱- داشتن پلان تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف.
- ۱۲- طرز جلوگیری انتشار احتمالی آلودگی های رادیو اکتیف یا غیر رادیو اکتیفی در محیط و کاهش خطرات.
- ۱۳- معلومات در مورد اندازه تأثیرات فعالیت بالای صحت و مسئولیت محیط زیست.
- ۱۴- طرز ذخیره مواد معدنی و مواد بیکاره آن.
- ۱۵- داشتن پلان پروسه انحلال و منابع مالی آن.
- ۱۶- معلومات در مورد چگونگی تدابیر امنیتی.
- مکلفیت های دارنده اجازه نامه استخراج معدن**

ماده سی و ششم:

دارنده اجازه نامه استخراج معدن مکلف به رعایت شرایط ذیل می باشد:

- ۱- تأمین مسئولیت و امنیت استخراج معدن و فعالیت های پروسسی آن مطابق شرایط مندرج اجازه نامه.
- ۲- حصول اطمینان از مطابقت فعالیت مربوط با شرایط مندرج اجازه نامه و ارایه گزارش آن به اداره.
- ۳- ارایه معلومات در مورد تغییرات در فعالیت های مربوط و کسب اجازه در زمینه از اداره.
- ۴- حفظ و نگهداری اسناد مربوط و فراهم نمودن زمینه تفتیش آن.
- ۵- ارایه سایر معلومات مورد نیاز اداره.

مصنوعیت مواد رادیو اکتیف

ماده سی و هفتم:

صادرات، واردات و حفاظت فیزیکی مواد رادیو اکتیف و انتقال مصنئون آن از یک محل به محل دیگر با در نظر داشت معیار های بین المللی در مقررۀ جداگانه تنظیم می گردد.

مکلفیت دارنده جواز نامه تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف

ماده سی و هشتم:

(۱) دارنده جواز نامه در تمام مراحل تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف مکلف به رعایت موارد ذیل می باشد:

- ۱- تأمین مصنوعیت کلی محیط زیست در مقابل خطرات مواد رادیو اکتیف و سایر خطرات ناشی از آن.
 - ۲- تولید حد اقل مواد فاضله رادیو اکتیف.
 - ۳- تأمین روابط بین مراحل مختلف تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف.
 - ۴- اتخاذ تدابیر محافظتی به منظور تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف مطابق معیار ها و رهنمود های آژانس بین المللی انرژی اتمی.
 - ۵- سنجش دقیق خطرات بیولوژیکی، کیمیاوی و سایر خطرات توأم با تنظیم مواد فاضله رادیو اکتیف، وضعیت بحرانی و از بین بردن حرارت باقی مانده که در جریان تنظیم مواد فاضله به وجود می آید.
 - ۶- جلوگیری از فعالیت های که تاثیرات آن نسبت به نسل فعلی بالای نسل آینده بیشتر باشد.
- (۲) اداره به منظور تنظیم مصنئون و مطمئن مواد فاضله رادیو اکتیف طرزالعمل جداگانه را وضع می نماید.

داشتن جواز نامه کار در مرکز اداره مواد فاضله

ماده سی و نهم:

اشخاص حقیقی و حکمی نمی توانند، بدون داشتن جواز نامه کار در مرکز اداره مواد فاضله رادیو اکتیف فعالیت نمایند.

داشتن پلان دفع مواد فاضله

ماده چهل و یکم:

دارنده جواز نامه فعالیت مرکز دفع مواد فاضله رادیو اکتیف مکلف است، پلان ختم فعالیت مرکز دفع ضایعات را که شامل کنترل اساسی فعال و غیرفعال می باشد، قبل از آغاز فعالیت تهیه و ترتیب نموده، عرض تائید به اداره ارایه نماید.

منع توريد مواد فاضله رادیو اکتیف

ماده چهل و یکم:

- (۱) اشخاص حقیقی و حکمی داخلی و خارجی نمی توانند مواد فاضله رادیو اکتیف را به کشور وارد نمایند.
- (۲) اشخاص حقیقی و حکمی می توانند، در صورت داشتن جواز نامه، ضایعات مواد رادیو اکتیف را که در داخل کشور تولید می گردد، به خارج صادر نمایند.
- (۳) صدور مواد فاضله رادیو اکتیف جهت نگهداری یا دفع به جنوب عرض البلد به پیمانانه (۶۰) درجه جواز ندارد.

تنظیم صدور مواد فاضله رادیو اکتیف

ماده چهل و دوم:

صادرات مصنوعات مواد فاضله رادیو اکتیف با نظر داشت تأمین امکانات علمی و تکنیکی و رعایت معیار های بین المللی در مقررۀ جداگانه تنظیم می گردد.

فصل هشتم

تدابیر محافظتی

همکاری در تطبیق تدابیر

ماده چهل و سوم:

(۱) ادارات دولتی و دارندگان جواز نامه مکلف اند، غرض تطبیق تدابیر محافظتی در موارد ذیل با آژانس بین المللی انرژی اتمی همکاری نمایند:

- ۱- فراهم نمودن سریع معلومات مورد ضرورت مطابق تفاهم نامه تدابیر محافظتی.
- ۲- فراهم نمودن زمینه برای مفتشین آژانس بین المللی انرژی اتمی جهت بازدید و بررسی از مراکز هستوی، تأسیسات هستوی و سایر محلات ذیربط با نظر داشت تفاهم نامه تدابیر محافظتی.
- ۳- ارایه سایر خدمات لازم نظر به تقاضای مفتشین آژانس بین المللی انرژی اتمی.
- (۲) نمایندگان ذیصلاح اداره و مفتشین آژانس بین المللی انرژی اتمی می توانند به منظور اجرای بازنگری مجاز به مراکز یا محلات مندرج تفاهم نامه دسترسی داشته باشند.
- (۳) دارنده جواز نامه و کارکنان مربوط مکلف اند، به نمایندگان آژانس بین المللی انرژی اتمی و مفتشین آن غرض حصول اطمینان از متعهد بودن افغانستان به تعهدات مندرج تفاهم نامه تدابیر محافظتی اجازه بازدید از مرکز هستوی را بدهند.

ایجاد سیستم ها

ماده چهل و چهارم:

اداره مکلف است، به منظور اجرای تدابیر محافظتی طبق تفاهم نامه تدابیر محافظتی اقدامات ذیل را اتخاذ نماید:

- ۱- ایجاد سیستم اندازه گیری مواد هستوی.
- ۲- ایجاد سیستم ارزیابی اندازه گیری مواد هستوی.
- ۳- ایجاد سیستم موجودی و مفقودی فیزیکی و ارزیابی موادیکه اندازه گیری نگردیده است.
- ۴- ایجاد سیستم ثبت و گزارشات مواد هستوی.
- ۵- ایجاد سیستم تنظیم مواد فاضله هستوی.

اجازه نامه صادرات مواد، تجهیزات و تکنالوژی هستوی

ماده چهل و پنجم:

(۱) اجازه نامه صادرات مواد، تجهیزات و تکنالوژی قابل استفاده در فعالیت های هستوی به دارنده جواز نامه تحت شرایط ذیل اعطاء می گردد:

۱- تعهد دولت تحویل گیرنده مبنی بر استفاده صلح آمیز.

۲- تعهد مبنی بر تطبیق تدابیر محافظتی آژانس بین المللی انرژی اتمی حین انتقال.

۳- تعهد دولت تحویل گیرنده مبنی بر اتخاذ تدابیر محافظتی مواد هستوی و مراکز هستوی.

۴- رعایت میثاق های محافظت فزیکای مواد هستوی.

۵- ارایه معلومات در مورد استفاده قانونی نهایی و استفاده کننده نهایی.

(۲) دارنده جواز نامه نمی تواند مواد، تجهیزات و تکنالوژی را که بداخل کشور وارد نموده، بدون اجازه اداره آنرا به کشور سومی انتقال دهد.

اجازه نامه واردات مواد، تجهیزات و تکنالوژی هستوی

ماده چهل و ششم:

اجازه نامه واردات مواد، تجهیزات و تکنالوژی قابل استفاده در فعالیت های هستوی به دارنده جواز نامه تحت شرایط ذیل اعطاء می گردد:

۱- داشتن موافقت کتبی مبنی بر توريد مواد، تجهیزات و تکنالوژی هستوی از مرجع دریافت کننده.

۲- معرفی مرجع تعیین شده جهت دریافت مواد، تجهیزات یا تکنالوژی هستوی.

۳- ارایه سند کتبی مبنی بر داشتن توانایی استفاده کننده نهایی جهت استفاده از مواد، تجهیزات و تکنالوژی هستوی و داشتن منابع اداری و تخنیکي در زمینه.

فصل نهم

امنیت هستوی، محافظت فیزیکی و انتقالات ممنوعه

ممنوعیت استفاده

ماده چهل و هفتم:

- (۱) دارندگان جواز نامه نمی توانند مواد رادیو اکتیف، اسلحه هستوی یا دستگاه پخش تشعشعات آیونایز کننده و مواد رادیولوژیکی را تولید نموده یا جهت انکشاف، دریافت، نگهداری و حمل و نقل آن استفاده نمایند.
- (۲) کارکنان اداره و دارندگان جواز نامه و سایر کارکنان مربوط آنها مکلف اند اسرار هستوی را حفظ نمایند.

شرایط محافظت فیزیکی

ماده چهل و هشتم:

- اداره طرز العمل محافظت فیزیکی مواد هستوی و سایر مواد رادیو اکتیف را با رعایت شرایط ذیل وضع می نماید:
- ۱- طبقه بندی مواد بر اساس ارزیابی اضراریکه بالاثرب سرقت یا انحراف مقدار معین مواد از استفاده قانونی و یا سبوتاژ مرکز هستوی که در آن مواد تولید، پروسس، استفاده، کنترل، نگهداری و منتشر می گردد.
 - ۲- تدابیر محافظتی لازم برای کتگوری های مختلف مواد هستوی.
 - ۳- تدابیر محاسبوی و کنترولی برای مواد هستوی و سایر مواد رادیو اکتیف.
 - ۴- تبیین شرایط جهت صدور اجازه نامه.
 - ۵- تعیین شرایط به منظور کنترل و مراقبت از حالات حفاظت فیزیکی.
 - ۶- تعیین مؤیدات در صورت تخطی از حفاظت فیزیکی.

اطلاع از سرقت مواد هستوی

ماده چهل و نهم:

دارنده جواز نامه مکلف است، در صورت سرقت مواد هستوی یا رادیو اکتیف یا احتمال سرقت آن، اداره را بلاوقه طور شفاهی و تحریری مطلع نماید.

فصل دهم

تخلفات و مؤیدات

مسئولیت دارنده جواز نامه

ماده پنجاهم:

- (۱) دارنده جواز نامه فعالیت هستوی مسئول جبران خسارات وارده هستوی مطابق احکام این قانون می باشد.
- (۲) مسئولیت جبران خساره مواد هستوی سرقت شده، مفقود شده، متروک یا دور انداخته شده بدوش آخرین شخص می باشد که پروسس آن را عهده دار گردیده است.
- (۳) در حالات مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده اندازه خساره وارده حسب احوال از طرف اداره تعیین می گردد مشروط بر این که از (۱۵۰) میلیون دالر امریکایی کمتر و از (۵۰۰) میلیون دالر امریکایی و یا معادل آن به افغانی بیشتر نباشد.
- (۴) دارنده جواز نامه فعالیت هستوی مکلف است، قبل از آغاز فعالیت، تضمین مالی معادل حد اکثر خساره وارده را تهیه و غرض تأیید به اداره ارائه نماید.
- (۵) حکومت مکلف است پرداخت خساره هستوی را که متصدی آن را تعهد نموده است تأمین نماید. مشروط بر اینکه حجم ضرر به اندازه باشد که بیمه تأمین مالی متصدی برای جبران آن کفایت نکند این مبلغ نباید بیشتر از مبالغ مندرج فقره (۳) این ماده باشد.

مدت مرور زمان جبران خساره

ماده پنجاه و یکم:

- (۱) هرگاه متضرر، خساره هستوی را قبل از سپری شدن مدت های ذیل مطالبه نه نماید، حق وی ساقط می گردد:

۱- در صورت فوت یا صدمه جسمی، سی سال از تاریخ وقوع حادثه.

۲- در سایر حالات، پانزده سال از تاریخ وقوع حادثه.

(۲) حق جبران خساره حالات فوت و صدمه جسمی دارای اولویت می باشد.

(۳) هرگاه متضرر در مدت مندرج فقره (۱) این ماده مطالبه جبران خساره نماید و بعد از سپری شدن مدت فوق، خساره وارده افزایش یافته، خساره متناسباً جبران می گردد، مشروط بر اینکه حکم صادره در زمینه نهایی نشده باشد.

(۴) اندازه جبران خساره مندرج این ماده به شخص از طرف محکمه ذیصلاح طبق احکام قانون تعیین می گردد.

درخواست جبران خساره

ماده پنجاه و دوم:

(۱) شخصی که بالاثرب وقوع حادثه هستوی متضرر شود، درخواست جبران خساره را به اداره با رعایت احکام این قانون ارایه می نماید.

(۲) درخواست حاوی مطالب ذیل می باشد:

۱- شهرت درخواست دهنده.

۲- تشخیص کامل خساره وارده با ذکر دلایل آن.

(۲) اداره درخواست را در خلال مدت (۳۰) روز از تاریخ ارایه، بررسی و غرض صدور حکم به محکمه مربوط ارجاع می نماید.

حالات رفع مسئولیت

ماده پنجاه و سوم:

دارنده جواز نامه فعالیت هستوی در حالات ذیل مسئول جبران خساره پنداشته نمی شود:

۱- در صورتی که ثابت گردد، حادثه هستوی بالاثرب عمل مسلحانه جنگی یا تروریزم بوقوع پیوسته باشد.

۲- حادثه که ناشی از فعالیت تأسیسات هستوی دیگر بوقوع پیوندند.

۳- آسیب به ملحقات تأسیسات هستوی که از آن استفاده می گردد و یا استفاده خواهد شد.

۴- در صورتی که حادثه بالاثرب غفلت یا قصد متضرر بوقوع پیوسته باشد.

تخلفات

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) اعمال ذیل جرم شمرده شده و مرتکب آن مورد تعقیب عدلی قرار می گیرد:

- ۱- حصول، پروسس و انتشار مواد هستوی یا رادیو اکتیف به نحوی که ضرر آن به محیط زیست متصور باشد.
- ۲- سرقت مواد هستوی یا رادیو اکتیف.
- ۳- حصول مواد هستوی یا رادیو اکتیف از مجاری غیر قانونی.
- ۴- صدور مواد هستوی یا رادیو اکتیف بدون داشتن جواز نامه و اجازه نامه.
- ۵- ارتکاب عمل علیه تأسیسات هستوی.
- ۶- مداخله در امور مواد و تأسیسات هستوی به نحویکه خطر مرگ یا صدمه جسمی یا ضرر به محیط زیست در آن متصور باشد مگر اینکه اداره به آن کتباً موافقه نموده باشد.
- ۷- استعمال مواد هستوی یا رادیو اکتیف غرض ایجاد خطر به مراکز هستوی یا مداخله در آن.
- ۸- افشای اسرار هستوی مندرج این قانون.
- ۹- عدم استفاده از وسایل محافظت تشعشع هنگام کار با منابع تشعشع.
- ۱۰- عدم تطبیق رهنمود ها و طرز العمل های مربوط.
- ۱۱- استخدام کارکنان بدون معاینات صحی قبلی و عدم تطبیق آن با معاینات صحی فعلی.
- ۱۲- استفاده از منابع تشعشع بدون رعایت رهنمود های تعیین شده توسط اداره یا بهره برداری از منبع رادیو اکتیف در عدم موجودیت تدابیر تحفظی.
- ۱۳- استفاده از منابع رادیو اکتیف بدون کنترل و مراقبت شخص مسئول.
- ۱۴- عدم همکاری برای کنترل و مراقبت منبع تشعشع، در دسترس قرار ندادن معلومات و سایر اسناد مربوط یا گزارش دهی نادرست به اداره.
- ۱۵- وقفه در فعالیت تأسیسات تشعشعی یا منبع تشعشع که منجر به تخلف گردد.
- ۱۶- عدم رعایت شرایط جواز نامه یا اجازه نامه و یا تغییر دادن آنها.

(۲) هرگاه اعمال مندرج فقره (۱) این ماده به مقصد اجرای فعالیت های تروریستی ارتکاب گردیده باشد مرتکب آن طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرد.

مجازات

ماده پنجاه و پنجم:

(۱) مرتکب اعمال مندرج اجزای (۱، ۲، ۳ و ۴) فقره (۱) ماده پنجاه و چهارم این قانون به حبس طویل که از (۱۰) سال کمتر نباشد محکوم می گردد.

(۲) مرتکب اعمال مندرج اجزای (۵، ۶، ۷ و ۸) فقره (۱) ماده پنجاه و چهارم این قانون حسب احوال به حبس طویل که از (۱۲) سال کمتر نباشد و یا حبس دوام محکوم می گردد.

(۳) مرتکب اعمال مندرج اجزای (۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۳) فقره (۱) ماده پنجاه و چهارم این قانون حسب احوال مکلف به پرداخت مبلغ (۳۰۰۰۰) سی هزار افغانی الی (۵۰۰۰۰) پنجاه هزار افغانی و یا به حبس که از یکماه کمتر و از یکسال بیشتر نباشد، محکوم می گردد.

(۴) مرتکب اعمال مندرج اجزای (۱۴، ۱۵ و ۱۶) فقره (۱) ماده پنجاه و چهارم این قانون حسب احوال مکلف به پرداخت مبلغ پنجاه هزار (۵۰۰۰۰) الی (۱۵۰۰۰۰) یکصد و پنجاه هزار افغانی یا به حبس که از یکماه کمتر و از سه سال بیشتر نباشد، محکوم می گردد.

فصل یازدهم

احکام نهایی

پیشنهاد مقررہ ها و وضع طرز العمل ها

ماده پنجاه و ششم:

اداره می تواند به منظور تنظیم امور ذیل مقررہ ها را پیشنهاد و طرز العمل را وضع نماید:

- ۱- فهرست اقلام، مواد، تجهیزات، و تکنالوژی که صدور آن ضرورت به جواز دارد.
- ۲- بازنگری متناوب یا تجدید فهرست اقلام کنترولی جهت انعکاس دهی انکشافات در تکنالوژی یا تغییرات در شرایط آن.
- ۳- معیار های ارزیابی درخواست و صدور جواز نامه.
- ۴- فیس صدور و تمدید جواز نامه ها و اجازه نامه ها در مقررہ جداگانه تنظیم گردد.

- ۵- کنترل فعالیت استفاده کننده گان نهایی.
- ۶- اطلاع از پروسه صادرات و واردات.
- ۷- نگهداری اسناد فعالیت های هستوی مجاز.
- ۸- حصول اطمینان مبنی بر اجرای کامل معیار های محاسبوی.
- ۹- گزارش دهی به اداره و آژانس بین المللی انرژی اتمی از طریق مراجع مربوط.

انفاذ

ماده پنجاه و هفتم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد، با انفاذ آن قانون انرژی هستوی منتشره جریده رسمی شماره (۱۱۸۲) مؤرخ ۳۰ سنبله سال ۱۳۹۴ ملغی می گردد.